

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi pol in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za $\frac{1}{2}$ leta 1 gl. 80 kr., za $\frac{1}{4}$ leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide «Danica» dan poprej.

Tečaj XLIX.

V Ljubljani, 25. kimovca 1896.

List 39.

Sveti Mihael.

Sveti Mihael, junak mogočni,
Pahnil satana si v dno peklá;
Ljudstvo izraelsko nekdanj bilo
V varstvo Ti je dano od Bogá.

Tebi čredo je kerščansko sveto
Tudi v skerb izročil bil Gospod,
Da sovražnikov bi jo ubranil
In zveličanja ji kazal pot.

Hudih časov in nadlog prebridkih
Se v bodočnosti bojimo mi:
Svet pogreza bolj in bolj se v zmote,
Dušnih rev se vzbujajo moči.

Ti, junaški angelj nam pomagaj,
Ti bremen neznosnih ôtni nas,
Vse nakane zlobne nam odverni,
In odpri nam spet veseli čas.

Kaj popotnikov že zapeljale
V pogubljenje gladke so steze!
Ti pa vodi nas po poti stermi,
Ki edina nam nebó odpré.

Sveti angelj, iz višin nebeških,
Nudi nam v pomoč svojo rokó,
In razvij zastavo zmagovito,
Da ravnali bomo se za njo.

V nedosežni bivaš Ti višini,
Prošenj vendar naših čuješ glas,
Kadar se obračamo do Tebe,
Vselej rad zvesto poslušáš nas.

Hišo nam in polja vse pridelke
Ognja in njim obvaruj Ti,
Čuvaj, da se ogne nas nesreča,
In da zadovoljnost nam cveti.

Kadar začne nam teló slabeti,
Si počitka zadnjega želi,

Smertna noč zakrije nam življenje,
Duše strah neznan se polasti.

Takrat pa nikar nas ne zapusti,
Božji angelj, s skerbno nam rokó
Dušo loči od težav telesa
In popelji jo k Bogu v nebó!

Pride dan, poslednji dan plačila,
Stvarnik sodbo sklenil bo za nas,
Dobrih del v obilnosti odmeri
S tehtnico pravice nam tačas

Na desnici Božji pri Očetu
Mesto nam potem odloči Ti,
Kjer s Teboj na vekov večne čase
Družili se srečni bomo vsi.

J. P. Belostenski.

Letno poročilo bratovščine za vedno čiščenje presv. Rešnjega Telesa in za opravo ubožnih cerkvá.

(Dalje)

72.) Šmarije: 1 oltarni prt, 3 albe, 6 humeralov, 3 cingule.

73.) Lipoglav: 1 zelen mašni plašč.

74.) Žalina: 1 bel mašni plašč.

74.) Polica: 2 belo-rudeči oltarni blazinici.

76.) Št. Vid pri Zatičini: 1 zelen mašni plašč.

77.) Višnja Gora: 1 zelen mašni plašč.

78.) Šmartno pri Litiji: 1 velum.

79.) Dole: 1 pridigarsko in 1 obhajilno štolo, 6 korporalov, 6 pal, 9 rutic za lavabo, 12 purifikatorjev.

80.) Janče: 1 bel pluvijal.

81.) Javorji pri Litiji: 1 bel mašni plašč.

- 82.) St. Jurij pod Kumom: 2 obhajilni burzi, 1 spovedno štol, 6 korporalov.
- 83.) Prežganje: 1 rudeč mašni plašč.
- 84.) Radeče pri Zidanem Mostu: 1 črn pluvijal.
- 85.) Štanga: 1 rudeč mašni plašč.
- 86.) Polšnik: 1 rudeč mašni plašč.
- 87.) Primskovo: 1 bel pluvijal.
- 88.) Št. Janž: 1 bel mašni plašč.
- 89.) Sv. Križ pri Litiji: 1 rudeč mašni plašč.
- 90.) Št. Lovrenc ob Temenici: 1 črn mašni plašč.
- 91.) Mokronog: 1 rudeč mašni plašč.
- 92.) Št. Rupert: 3 albe, 6 humeralov, 3 cingule, 5 korporalov, 6 pal, 9 rutic za lavabo, 12 purifikatorjev.
- 93.) Sv. Trojica: 1 velum.
- 94.) Hinje: 1 velum, 2 obhajilni burzi.
- 95.) Krka: 1 rudeč mašni plašč, 1 obhajilno burzo.
- 96.) Ambrus: 1 obhajilno burzo in štol.
- 97.) Sela pri Šumbregu: 1 rudeč mašni plašč.
- 98.) Dobrnič: 1 obhajilno burzo in štol.
- 99.) Leskovec: 1 črn pluvijal.
- 100.) Boštanj: 3 albe, 6 humeralov, 3 cingule.
- 101.) Cerklje pri Krškem: 2 obhajilni in 2 spovedni štoli, 1 obhajilno burzo, 3 koretlje.
- 102.) Čatež pri Krškem: 2 belo-rudeči oltarni blazinici.
- 103.) Št. Jernej: 3 albe, 6 humeralov, 3 cingule.
- 104.) Raka: 2 obhajilni burzi, 6 korporalov, 6 pal, 9 rutic za lavabo, 12 purifikatorjev.
- 105.) Velika Dolina: 6 korporalov, 6 pal, 9 rutic za lavabo, 12 purifikatorjev.
- 106.) Križevo pri Kostanjevici: 1 vijoličen mašni plašč.
- 107.) Brusnice: 3 albe, 6 humeralov 3 cingule.
- 108.) Šmarjeta: 1 bel mašni plašč.
- 109.) Toplice: 1 belo štol, 3 albe, 6 humeralov, 3 cingule.
- 110.) Sempeter pri Novem Mestu: 1 črn mašni plašč.
- 111.) Poljanica: 1 bel mašni plašč.
- 112.) Bela Cerkev: 1 velum.
- 113.) Prečina: 1 antipendij.
- 114.) Podgrad: 3 koretlje.
- 115.) Črmošnjice: 3 koretlje.
- 116.) Semič: 3 obhajilne burze, 4 albe, 8 humeralov, 4 cingule, 3 koretlje, 18 rutic za lavabo, 24 purifikatorjev.

(Konec nasl.)

Kje je Marijin grob?

(Spisal dr. Fr. Sedej)
(Konec.)

Ugovarjalo se nam bode, zakaj pa je pri vsem tem bil Marijin grob skrit in nepoznan skoro do l. 451. to je do časa Juvenala, patrijarha jeruzalemskega? Zakaj govori sv. Epifanij, ki je vendar bil v Judeji rojen in vzgojen in ki je tamkaj v nekem samostanu dolgo živel, da ničesar ne ve gotovega o Marijini smrti in njenem grobu? Zakaj piše sv. Epifanij dvomeč in vprašajoč, ali je M. B. res umerla, ali je še živa, ali morda bila kot mučenica usmerčena? Zakaj molčita o Marijinem grobu Evsebij, oče cerkvene zgodovine, in sv. Ciril jeruzalemski, med tem ko vendar govorita o grobu Gospodovem? Zakaj ne črhne besedice sv. Jeronim, ki je vendar na vzhodu toliko časa bival in sv. kraje opisuje?*) Odgovor je lehak, ako vprašamo nasprotno, zakaj je bil pa grob Gospodov toliko časa (okoli 300 let) tje do Konstantina Velikega nepoznan? Ali zaradi tega molka in neznanja pade sama stvar? Dr. J. Nirschl meni sicer, da sta bila Gospodov in Marijin grob zato toliko časa pod zemljo skrita, da ne bi jih pogani in krivoverci onečastili. Temu v dokaz se sklicuje na nazaretsko hišico, ki je bila iz istega namena prenesena na Tersat in pozneje v Loreto. Ali zgodovina in izkušnja učite, da sta bila ta dva častitljiva grobova tudi pozneje, ko sta bila odkrita, večkrat od poganov in krivovercev onečaščena in da se to še dandanes žalibog dogaja. Vrh tega je Bogú mogoče na tisoč in tisoč načinov obvarovati svoja svetišča, ako le hoče. Mi ne vemo, zakaj je Bog Gospodov in Marijin grob toliko sto let pustil skrit, — kdo pozna pota Božje previdnosti? — vendar ugihati smemo. Dr. Nirschl meni, da se je Marijin grob vzdignil častitljiv iz zemlje, kakor solnce po dolgi tmini, po cerkvenem zboru efežkem (l. 431), ko je bila čast Matere Božje zoper Nestorija slovesno proglašena. — Kakor namreč poroča Nicefor Kalisti, (X. E. 15, 14) zgodovinar XIV. stoletja, poprašal je cesar Marcijan pri kalcedonskem zboru (l. 451) navzočega patrijarha jeruzalemskega Juvenala, ali se še nahaja telo Marije Device v sv. deželi, kjer je bilo pokopano; in cesarica Pulherija (soproga Marcijanova) je celo želela prenesti telo Marijino v Carigrad v novosezidano cerkev v Blahernah. Na taka vprašanja in zahtevanja se je Juvenal zavzel in podučil cesarsko dvojico, da je mati Božja bila s telesom v nebo vzeta, njen prazen grob pa da leži blizu getsemanskega vrta. Vše zažetkom V. stoletja je torej stala tu cerkev Marijinega groba, katero pa so pozneje divji Perzijani pod vodstvom kneza Kozroa razrušili. Denašnja cerkev je brez dvoma ostalina iz XII. stoletja, morda delo klunijaških menihov, ki so imeli poleg cerkve samostan. Od te dvonadstropne cerkve je ostala dandanes samo še spodnja podzemeljska, ki hrani grob Marijin. Onstran Kedrona v podnožju oljske gore, odpira se namreč romarju predvor z lepo fasado, v ktere sredi sloni na štirih stebrih veličasten portal, vodeč po 50 stopnjicah v podzemeljsko votlino, cerkev Marijinega groba. Na obeh straneh mogočnih kamnenih stopnjic se odpirajo kapelice, tako n. pr. na desni kapelica sv. Joahima in sv. Ane, ki sta menda tukaj bila pokopana.

*) Sv. Hijeronimu pripisani govor »De Dominae Assumptione« blezu ni avtentičen.

K tem grobom dostavljamo dvomeči veliki vprašaj, zakaj tudi v cerkvi sv. Ane, blizu ribnjaka Bethesde, kažejo se isti grobovi! Na levi strani stopnjic se odpira druga kapelica, v kateri sta baje bila pokopana sv. Jožef in Simeon. Tudi o avtenciji teh grobov lahko dvomimo. Ko pridemo po dolgih stopnjicah k tlam stare podzemeljske cerkve, vidimo pri svitu lučic, da je sezidana v obliki latinskega križa. Na desno in levo se odpirata krila podolgate cerkve. V desnem krilu se nahaja Marijin grob; tu se vzdiguje mala kapela, slična oni v cerkvi Gospodovega groba. V sredi štirivoglate kapelice se kaže grob Marijin, obrnjen proti vzhodu, podoben altarju ali kamneni klopi, na katero so po judovski šegi merilča pokladali. Tu je po starem sporočilu počivalo tri dni sveto telo Marije Device. Kamnena klop služi za oltar. Višeče lampice razsvetljujejo začrnele stene svetišča, razkolnikom pripadajočega. Tožna žalost obide tu katoliškega romarja. Vsa vzhodna veroizpovedanja imajo tu svoje oltarje samo katoličani ne! Tu vidiš oltarje Grkov razkolnikov, Koptov, Armencev, sirskih Jakobitov in celo mihrab t. j. mohamedansko molilno dolblino v zidu, samo Latinci nimajo tu nobenih pravic. A do l. 1757 je bila cerkev Marijinega groba izključljivo last otcov Frančiškanov. Dne 2 aprila l. 1757 vderó namreč tisoči grških romarjev v cerkev in oropajo krasno in bogato ozaljšani oltar, katerega so frančiškani vsako leto veliki teden pri vhodu v kapelico Marijinega groba postavljali. Veliki vezir, od Grkov podkupljen, prizna tedaj Grkom pravico do te cerkve. L. 1852 je sicer sultan priznal frančiškanom njih pravice do Marijinega groba, ali rusko-grška stranka se je temu uprla. Ruski car Nikolaj piše sultanu preteče pismo. Zapadne „kerščanske države“ pa se niso brigale za pravice Latincev. Samo Francoska je temu protestovala, ali — kakor dandanes vidimo — brez uspeha. In tako je zgubila katoliška Cerkev zopet imenitno svetišče iz rok v korist ne-nasitljivih, perfidnih in nasilnih Grkov in Rusov.

Vendar pri vsem tem se katoličan nazadnje sprijazni s tem svetiščem, videč, kako češčenje Marije Device tu spaja in druží različne kerščanske konfesije in vere. Vsakoverstna veroizpovedanja so tu zastopana, različne romarje — celo Muhamedane! — vidiš tu klečati in Marijo Devico, ki je nosila in rodila Večno Besedo, častiti. Marija, katero blagrujejo vsi rodovi, kraljuje nad vsemi. Gotovo ni brez Božje previdnosti, da tudi muhedanski korán hrani v sebi nekatere krščanske resnice n. pr. Kristusovo čeznaturno poslanstvo, Marijino sveto, nedolžno življenje in celó, če dobro razumemo zmešani korán, čeznaturno spočetje Sinu Božjega. In tako so se do pičice vresničile besede neznatne, ponižne dekle Gospodove: „Glej, od zdaj me bodo blagrovali vsi rodovi!“

— Nehvaležni svet je vže marsikterega pozabil. Slavni nekdanji vladarji, vojskovodje, učenjaki so današnjemu ljudstvu nepoznani, k večjemu se je njih obledeli spomin ohranil v kaki prašni knjigi ali v obsežni glavi kakega učenjaka. Čast in slava „dekle Gospodove“ pa se dandanes razlega od Avstralije tje čez Libanon do skrajnih obal Amerike. Ali ni to nov dokaz, da je naša sveta vera nadnaravnega, Božjega izvira? „Od Boga je to storjeno, in je čudežno v naših očéh“ (Psalm 117, 23).

G o v o r,

o priliki zlate maše veleč. g. B. Bartola v Cerkljah
15. avgusta 1896.

«Velike reči mi je storil On,
ki je mogočen in sveto Njegovo ime
(Luka 1.)

(Konec.)

3.) Kraljica nebeška, človek stvar si, kakor mi. Nam si vsem enaka razun greha. Greha pa te je obvarovalo zasluženje tvojega Sina. Ali vendar, kako neizmerno presegaš nas, kako presegaš vse angelje in svetnike, vsaj si njih Kraljica! Marija, stvar si in vendar vse premoreš — s svojimi prošnjami. Zove te sv. Bernard, klicali so te vže stoletja ss. očetje: proseča vsemogočnost! Da, vsegamogočna si, kedar prosiš. Dober sin dobri materi nič ne odreče. Ti si najboljša mati; Jezus je najboljši Sin, torej ti nič ne more odreči, česar ga prosiš. Ker pa je Jezus vsemogočni Bog, res tvoja prošnja vse premore. O vsemogočna priprošnjica naša, koliko vzgledov bi se dalo navesti, koliko dokazov povedati, ki jasno pričajo, da je vsemogočna tvoja prošnja. Gore prestavljáš, skale rušiš, mrtve obujaš — zlasti pa grešnike spreobračáš. Škoda, da mi čas ne dopušča, da bi navel tu vsaj nekaj vzgledov. Ali enega vendar ne morem zamolčati, zlasti še zato ne, ker mi je bil dotični človek osebno znan.

Jakob Medič, doma iz Kozarij v dobrovski fari pri Ljubljani, je bil vže kot deček hudoben. Odrasel je, zašel v slabe družbe, postal je tat, ropar, ubijalec. Bil je obsojen v zapor za več let na ljubljanskem gradu. V svojih hudobijah je popolnoma zanemarjal vero, ter jo slednjič tudi res izgubil. Ta nesrečni človek je za smert zbolel; jetika je kazala, da so mu ure štete. Domači duhoven, sedanji lazarist g. Heidrich v Ljubljani, so ga pogostoma obiskovali, pa zastonj — hudobni bolnik ni maral nič slišati o sv. zakramentih; ako so mu gospod kaj o tem govorili, je zaklel ter se obrnil v steno. Ko so mu pa podali sv. razpelo, češ, v tega zaupaj, ga je terdovratnež s strašnim bogokletstvom vergel po tleh. Po človeško je ni bilo več pomoči. Gospod se obernejo zaradi tega k preblaženi Mariji. Skrivaj denejo pod njegovo vzglavje svetinjico brezmadežno spočete Device; sami pa gredo v samostan k uršulinkam, ter jih poprosijo, da opravijo devetdnevno v čast M. B. za spreobrnjenje nesrečnega bolnika. — Isto noč pa jih ob dveh po noči zbudi čuvaj z besedo: „Medič Vas hoče imeti.“ Gospod hite k njemu, in glej — terdovratnež joka: „Gospod“ pravi „Mati Božja me je spreobrnila; hitro me spovejte“. In spovedal se mi je, so zaterjevali gospod, tako skesano, kakor morda še nikdo poprej. Par ur pozneje je mirno in zaupno umerl, hvaleč Marijino pomoč.

Se li ne pravi to skale rušiti, ko Marija spreoberne tacega terdovratneža? Da, Marija, velika, vsemogočna je tvoja prošnja!

Katoliški duhoven, si li tudi v tem Mariji podoben? je li tudi tu kakova zveza z njo? — Je! Marija je naša priprošnjica, ti duhoven si priprošnjik v sveti Cerkvi.

Zapoved Gospodova velja vsem ljudem: vedno molite, neprenehoma molite in nikdar ne nehajte! Toda s tem je hotel Gospod le, da naj vse svoje djanje in nehanje s pobožnimi mislimi in svetim namenom Bogu posvetimo. Duhovnom pa je molitev in

sicer natanjčno določena molitev zapovedana kot sveta dolžnost, da jo opravlja v imenu sv. Cerkve, namestnice Kristusove dan na dan, ob določenih urah. Kako mogočna, kako izdatna mora biti pač ta molitev, ki se razdeljena v 7 ur neprenehoma iz tisoč in tisoč ust Bogu posvečenih ljudi povzdiga proti nebu kot hvala, zahvala in prošnja. V nebesih Mu pojo slavo neprenehoma čisti duhovi, na zemlji Mu hvalo dajo brez preterganja katoliški duhovniki.

Kedo bi mogel povedati, kaj doseže ta molitev za sv. Cerkev sploh, kaj posebej za tiste, ki so izročeni duhovski skerbi. Preč. zlatomašnik, koliko milostij, koliko dobrot za dušo in telo ste izprosili tudi Vi v dolгих 50 letih katoličanom zlasti še njim, ki so bili Vaši skerbi izročeni, ko ste vendar v tem času opravili več nego 127.000 duhovnih ur. Tudi iz tega ozira morate biti Bogu iz serca hvaležni; tudi zato smete govoriti s prečisto Devico, priprošnjico našo: „Velike reči mi je storil On, ki je mogočen in sveto njegovo ime, poveljuj toraj moja duša Gospoda!“

ln sedaj dajte Bogu zahvalo z najimenitnejšim činom duhovskim: stopite pred altar in darujte večnemu Očetu nedolžno Jagnje, njegovega večnega Sina! Darujte Ga pa tudi za vso njegovo Cerkev, ki posebno v teh časih terpi mnogo preganjanj, zlasti še po Evropi in tudi pri nas; darujte Ga za vse pričujoče duhovne in neduhovne, posebno pa za me, grešnega duhovna, ki Božje pomoči prav posebno potrebujem. Vsemogočni usliši Vašo molitev, in Vaš dar bodi prijeten pred njegovim obličjem na prošnjo nebeške naše matere Marije!! Amen.

Dr. Jos. Marinko.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Javorje. (Odkritje spominske plošče na čast pokojnemu monsignoru Jeranu.)

Ime pokojnega mons. Jerana je slovelo daleč na okrog! bilo je dobro znano tudi onstran morja. Zaslovelo je njegovo ime radi lepih čednostij in neumorne delavnosti pokojnega gosp. kanonika. Obče znana je bila njegova dobrodelnost in požertvovalnost nasproti vsem pomoči potrebnim; priljubila ga je ljudem njegova ponižnost in ljubeznjivost; veliko je delal in pisal v čast Božjo in Marijino; gorel je za blagor svojega naroda, ter bil pravi oče zlasti šolski mladini, zato ni čudo, ako se je solzilo toliko oče ob njegovem mertvaškem odru in ako je bil tako veličasten njegov pogreb! — Toda z grobom ne sme prenehati spomin na tako zaslužnega moža. Spominska plošča, vzdana v njegovi rojstni hiši, naj bi tudi potomcem oznanjevala lepe čednosti pokojnikove ter jih spodbujala h kerščanskemu življenju. Spominska plošča naj bi še pozna leta naštevala zasluge pokojnikove rekoč:

„V tej hiši je bil rojen ponos fare Javorske

kanonik Luka Jeran,

steber slovenstva, oče dijaštva, vzor katoliškega duhovenstva

dne 16. oktobra 1818,

umerl v Ljubljani, dne 25./4. 1896.

Postavili čestilci 14. 9. 1896.“

ln ta spominska plošča se je odkrila, kakor je „Danica“ že povedala, dne 14. septembra. — Ker so Javorje precej oddaljene od glavne ceste (tam v hribih

nad Poljanami), zato se je zbralo k tej slovesnosti le bolj malo tujih gostov. Bilo je pa to tudi v duhu in smislu pokojnega gospoda kanonika, ki itak ni bil prijatelj šumnih zvnanjih svečanostij. Slovesnost je bila tudi namenjena bolj domači fari. Zato se je zbralo le nekaj gg. duhovnikov iz okolice in par bližnjih zastopnikov svetnega razumništva. Domača fara pa, zlasti možaki, bila je polnoštevilno zbrana.

Po dokončanem blagoslovljenju novega pokopališča, katero je blagoslovil preč. g. kanonik Sušnik, pomikala se je dolga versta veselih faranov in iskrenih častilcev Jeranovih po ozki poti od farne cerkve navzgor proti hiši, kjer so bili rojeni „Barboričev gospod“ — ranjki monsignor. Močni možnarjevi streli, ki so odmevali od bližnjih gor, mnogi slavoloki, postavljeni na različnih krajih in zelenje ob ozki poti — vse to je oznanjevalo slavnost in pomen dne 14. sept. v Javorski fari. Prišedši do rojstne hiše stopil na vzvišeni prostor gospod kan. Andrej Kalan, kot slavnostni govornik. V pol ure trajajočem govoru nam je g. kanonik s poljudno besedo narisal glavne poteze in čednosti Jeranovega življenja.

Poglavitne misli njegovega govora bile so te le:

Dandanes se odkrivajo spominske plošče različnim možem, tudi z velikim šumom — pogostokrat s tem večjim, čim manj je vzroka za to. Današnja slovesnost je le skromna; velja pa možu, katerega mora šteti slovenski narod med svoje perve, najbolj zaslužne sinove — velja monsig. Luka Jeranu.

Ko potem gosp. govornik v kratkih potezah nariše pokojnikovo življenje, njegovo šolanje in revščino, s katero se je moral boriti — preide na njegovo delovanje. Spominska plošča imenuje Jerana „steber slovenstva“. In res! Iz Karlovca, kjer se je pokojnik šolal, prinesel je seboj ogenj navdušenja za slovensko stvar. In ta ogenj je v nemal tudi druga serca. Ranjki oče Bleiweis je bil Jeranov najserčnejši prijatelj. Bleiweis se je od Jerana učil. Skoro vsak dan je hodil k njemu v semenišče, kjer sta skupaj popravljala slovenske spise za „Novice“, v ktere je pokojni monsignor takrat veliko dopisoval, ter jih razveseljeval z mičnimi pesnimi. — Pokojnik je bil zelo delaven; govorjenje ga je bolj težko stalo, zato je pa tem raje in tem več delal s peresom. Pisal je veliko. Dokaz temu so mnogi zvezki njegovih jedernatih „Šmarnic“; dokaz temu so njegove pesmi; dokaz temu je njegova „Zgodnja Danica“, katero je vrejeval 40 let, in umerl je takorekoč s peresom v roki. Do zadnjega je bil neumorno delaven. Vsak večer so ob 1/2 1. ali ob 1. čez polnoč zaškripale vrata — znamenje: g. kanonik gredo še-le zdaj od dela k počitku.

Jeranov duh je bil zelo obsežen. Znal je več jezikov, imel veliko bogoslovnega znanja — izvanredno plemenito pa je imel dušo. Po zvnanje, na prvi pogled oduren videti, bil je v resnici neizmerno blagega serca. Kdor je dalje z njim občeval, moral ga je ljubiti in spoštovati. Govornik omenja potem le nekatere čednosti njegovega serca. N. pr. Njegovo znano radodarnost in usmiljenje do revežev. Znano je sicer, da berači niso nič radi hvaležni; a solze njihove ob Jeranovi smerti so pričale, da si je pridobil njihova serca. Usmiljen je bil zlasti do revnih dijakov, zato se po pravici imenuje „oče dijaštva“. Sam je dobro skusil, kaj se pravi v revščini in po-manjkanju študirati, zato je bil tem bolj usmiljenega

serca do „ubozih študentov“. Bil je radodaren: na tisoče, deset- in stotisoče denarja je šlo skozi njegove roke v blage namene, ne da bi se njegovih perstov le en vinar prijel: ne, temveč kjer je videl primanjkljaj, dodal je še iz svojega. In ob svoji smerti je zapustil komaj toliko, da so ga mogli dostojno pokopati.

Vzglejna je bila njegova ljubezen do bližnjega, Splošno je terdo bičal napake, pregrehe liberalizem itd. — a osebno ni obsodil nikogar, temveč, če je le mogel kaj dobrega o njem povedal ali besedo obrnil na kaj drugega, in naj mu je bil kdo nasprotnik kakoršen koli.

Vzglejna je bila njegova ponižnost in skromnost. Sam o sebi je malo mislil, še manj pa govoril. Govornik pravi, da je našel v njegovi zapuščini eno knjigo, ki je značilna za njegovo ponižnost. Bila je neprerezana. In ktera je bila ta: Tisti letnik „Jezičnika“, v katerem je pok. prof. Marn popisal Jeranovo življenje in delovanje. Jeran ni gledal na to, kaj ljudje o njem govorijo ali pišejo, temveč oziral se je vslej in povsod le na Boga.

In končno je omenjal g. govornik še Jeranovo udanost v voljo Božjo, na smertni postelji. Štirinajst dni, pravi, je bil v postelji, in vseh 14 dni, po noči in po dnevu ni čul žal ali tožne besede iz njegovih ust. Če so drugi žalovali okrog njega, skušal jih je še potolažiti z jednatim dvotipom. Smert je bila sveta, kakor je bilo sveto njegovo življenje. O smerti svoji je govoril mirno, kakor o kaki vsakdanji reči, ktera mora priti. Kakor se pogovarja kmet o svojem delu, rokodelc o svojem jutrajšnjem opravilu, tako hladnokervno je pokojnik govoril o svoji smerti.

Neizmerno je ljubil svoje domače; z navdušenjem večkrat govoril o domačem kraju, o „Blegašu“ in drugih gorah, ob katerih vznožju je kot pastir pasel ovce, vrezaval v drevje čerke ter zajemal ono odkritoserčnost duha in originalnost govorjenja, ki ga je še pozna leta dičila. Hvalil je svoj domači jezik rekoč pogosto, da se po „poljansko“ govori najlepše in najprilnejše.

In kje je pokojni monsignor zajemal te čednosti? Ktera je bila tista podlaga, na kateri je sloanelo njegovo požertvovalno delovanje? — Vera katoliška! Pokojnik je bil skalnato veren mož; res „vzor katoliškega duhovenstva“. Z veseljem in natančno je opravljal svoja duhovska opravila; dva krat je šel v Afriko, da bi kot misijonar razširjal sv. vero — a moral se je vselej verniti radi bolezn; in ker ni mogel delati za čast Božjo in blagor bližnjega z besedo, delal je temveč z peresom in miloščino, ktero je pošiljal na vse strani.

G. govornik končno izraža željo naj „spomin-ska plošča“ kliče v spomin vsem zasluge pokojnikove, naj se vspodbujajo ob njegovem vzgledu — in vsak naj si prizadeva biti tak, da bo njemu enak! Slava Jeranovemu spominu!

Vsi navzoči so govor poslušali do zadnjega z zvestim zanimanjem. Ogledali smo si potem še notranjost Jeranove rojstne hiše, v kateri je častilcem pokojnikovim dobro postregla domača gospodinja. Hiša je zidana in ima slamnato streho. Jeranovih ljudij ni več v njej, temveč je že popolnoma v tujih rokah.

Slednjič izrekamo serčno zahvalo vsem ki so se vdeležili in kaj pripomogli k tej slovesnosti — zlasti pa iskrena hvala posebej še domačemu gosp. župniku Kregarju, ki je vse vodil, preskerbel, največ se trudil in verhu tega pod svojo streho tako gostoljubno postregel Jeranovim častilcem. —

Iz Škofje Loke. (Blagoslovljenje nove zastave kat. društva rokodelskih pomočnikov). — Prelepa slavnost se je vršila v nedeljo dne 23. avgusta v našem mestu. Prevzvišeni knezoškof, vsi vneti za srečo našega naroda in za blagor vseh stanov, prišli so sami blagoslovit novo zastavo našemu rokodelskemu društvu. Loka, že od nekdaj „Škofja“, ne le kdaj last škofov, ampak tudi vsikdar zvesta in vdana svojim višjim pastirjem — škofom, oblekla se je kar najbolj praznično. Slavoloki in mlaji, venci in zastave, zvočenje in streljanje, vse je pričalo zvesto udanost našega lepega mesta pa serčno hvaležnost rokodelskega društva.

Po slavnostnem vsprejemu društev, ki so prihitela iz Ljubljane, Št. Vida, Novega Mesta, z Verhnike in iz Železnikov, in po vsprejemu prevz. knezoškofa pričela se je ob pol 10. cerkvena slovesnost. Veličasten sprevod se je pomikal po mestu v farno cerkev. Društvo za društvom, zastava za zastavo, odposlanci mestnega in starološkega občinskega zastopa, lepo nakičene družice; potem male družice, ki so nesle na pisanih trakeh novo še zavito zastavo; botra blagorodna gospa Ema Krenner z dvema častnima družicama; domače rokodelsko društvo, in nazadnje sam Prevzvišeni s spremstvom. V cerkvi so Prevzvišeni naodeli škofovska oblačila, sprejeli na glavo mitro, v roko škofovsko palico in blagoslovili so po cerkvenem obredu novo zastavo. G. botra je privezala prelepe trakove in potem se je začelo priterjevanje žebeljev. Pervi žebelj so priterdili Prevzvišeni, kateri žele društvu božjega blagoslova; drugi g. botra; potem po vrsti g. mestni župnik; g. školijski predsednik katoliških rokodelskih društev, konzistor. svetnik, prof. Gnjezda; g. predsednik novomeškega društva, dr. Marinko; g. predsednik Št. Vidskega društva, župnik Malovrh; nunski g. oče Zavodnik; g. mestni župan; g. načelnik domačega gasilnega društva; častna družica Ema Krenner; častna družica Mimi Jesenko; pa predsednik našega društva g. kaplan Ferdinand Erker s pozdravom: Bog blagoslovi pošteno rokodelstvo! Začudenje in veselje je prevzelo vse, vse je gledalo prelepo zastavo. Zastava je bogato z zlatom prevezana in pretkana. Na eni strani je na rudečem polji lepa podoba sv. Jožefa, na drugi strani na modrem polji podoba brezmadežne Device, na vrhu pa blesti križ. Zastave navzočih društev so se nagnile in poljubile z novobla goslovljeno zastavo-družico, vmes pa je odmevala po cerkvi pesem delavskih društev, obetajoč zvezto Bogu in priporočajoč se Mariji. (Dalje nast.)

Iz Železnikov. (Nekoliko spominskih črtic na sprelepo Riharjevo slavnost v Polh. Gradecu v dan 25. avgusta t. l. (Konec.)

Ker pa ima tudi človeško telo svoje potrebe, zahteve in pravice, zbralo se nas je na to dobro znani gostilni, — če se ne motim: pri Pratkariju. — lepo število, kakih 70 gostov, kjer smo se pokrepčevali, poživiljali in veselili, da je šlo kar od serca do serca. Napitnice so pričeli goreči Riharjevi čestilec, prečastni gosp. prelat, Dr. J. Kulavič na

presvitlega vladarja — cesarja Franc Jožefa I. in svetega Očeta Leona XIII., in potem so se verstile napitnice kar druga za drugo, kakor je pri poštenih in dobrovoljnih Slovencih že od nekdaj v navadi. Pevci dobroznanega kamniškega pevskega društva „Lira“ so vmes izborno peli na izrečeno željo prečastnega gosp. prelata do malega same Riharjeve skladbe; — temu so sledile pozneje še mnoge pokojnikove cerkvene pesmi, pri katerih so posegli vmes tudi priprosti domačini. Škoda, — jako škoda, da se je kazalec na uri premikal le vse prenapro, in je marsikdo jel govoriti o odhodu. A moja malenkost je govorila sama pri sebi drugače; dokler ne vidim kraja in mesta, kjer je sprejemal slavni Rihar perve svoje muzikalne uke, nikaker ne zapustim Gradeca. Z gosp. nadučiteljem R. se toraj napotiva proti grajščini, kjer je bival okoli l. 1808. kot grajski duhovnik iz svoje francoske domovine pred ondodnimi kervoloki srečno pobegli menih P. Robert, in bil Riharjev prvi učenik v glasbi. Visokorodna, 82 let stara gospa Altmanova, mati soproge visokorodnega gosp. grajščaka J. Urbančiča, ki je bila slučajno sama doma, naju je z gosp. tovarišem zelo priljudno in prijazno sprejela, in ko sem jej razodel namen svojega prihoda, ter izrazil svojo prošnjo, djala je n. pr.: „Ker mi ni znana sôba, kjer so imeli nekdaj glasovir in kje ravno se je učil vaš slavni gosp. učenik godbe, pojdimo kar po vseh; — ena bo že prava“. In tako naju je peljala po vseh dvoranih I. nadstropja; pokazala nama je tudi mično grajsko kapelico, v kateri se pa menda ne mašuje. (Vsaj škofijski šematizem tega ne omenja). Za tihe domače pobožnosti je pa malo svetišče prav kakor vstvarjeno. *)

Vernivši se iz grajščine stopila sva z g. tovarišem še enkrat v farno cerkev. Želel sem si še bolj natančno ogledati svetišče, v katerem je bil slavljene današnjega dneva kerščen, in v katerem je tudi v mladostnih letih deloval kot farni organist. — Polho Grajska cerkev nosi obliko križa, je prostorna, zelo lepa opravljena, le škoda, da je prenizka, toraj imajo tudi orgeljni glasovi v njej premalo odmeva. Ob cerkvi je farno pokopališče, kjer počivajo Riharjevi stariši, gotovo tudi mnogi njegovi sorodniki, prijatelji znanci itd. Bog vsem izveličaj duše! — Cerkev nasproti stoječo šolo sva si ogledala z gosp. tovarišem le memogrede od zunaj, ker gosp. nadučitelja B. slučajno ni bilo doma. Je pa poslopje, kakor so sploh nove stavbe te verste v naših časih, pravi — mali gradič. — Še nekam me je peljal gosp. kolega R. namreč na dom in delavnico jako spretnega podobarja gosp. Jernej Ternovec-a. On naju je prijazno sprejel, zraven pa obžaloval, da nama ni imel ravno nič dodelanega pokazati. Kar pa tega umetnika posebno priporočajo, je razsodba nekega zelo

znajdenega tehnika, ki je djal, videč nek njegov izdelek: „Gosp. Ternovec zahteva za svoje umotvore pač — prenizko plačo!“ —

Tudi Riharjev dom sem pred odhodom še enkrat hotel videti, toraj se podal do njega. Blagroval sem hišo, v kateri se je rodilo toliko blagih serca, in se le nekako težko ločil od nje. A, — moralo je vendar le biti. Ko poslednjič, pridem k Pratkariju nazaj, našel sem ondi še mnogo gostov, ki so bili vsi „in cimbalis benesonantibus“, t. j. po našem: jako vesele, zraven pa poštene dobre, dá, najboljše židane volje! Hvaležno moram priznati, da sem se čutil in videl pri njih „prav dobro zapisanega“, in ko sem pričel govoriti o odhodu, klicalo se mi je enoglasno: „Ne še! ne še!“ — Ako bi se poslednjič ne bil skoraj skrivaj izmuznil, prehitela bi me bila morda celó noč. Solnce se je itak že nagibalo zatonu, in nekako siloma sva se odpravila z kolegom gosp. R. na pot. Mislil sem si pa pri tem: Z Bogom romantični Polhovi Gradec! — z Bogom, njegovi verli stanovniki! z Bogom tudi vsi današnji slavnostni gosti! — mnogi se morebiti ne vidimo nikdar več. — prijeten spomin na vas vse vtisnjen pa mi je in ostane v sercu, dokler bom živ! Konec pa naj se glasi:

Slava Riharjevemu spominu!

J. L.

Iz Kamniške okolice meseca septembra. (Nova in zlata sv. maša). Dve slovesnosti sta se vršili v prijetnem Kamniku in v njegovi bližini zadnja dva dni meseca avgusta t. l. Dne 30. avg. t. j. na angeljsko nedeljo je po prijazni naklonjenosti veleč. gosp. kanonika in dekana daroval v mestni župni cerkvi prvo sv. mašo duhovnik puljsko poreške škofije, č. g. Val. Jereb, doma iz Šmarce fare Homec. Cerkevni govornik, v č. g. Fr. Fik. kaplan Komendski, je v daljšem govoru prav lepo razlagal, kako katoliški duhovnik dela, terpi, moli. Po svatovskem obedu v Šmarci pa so bile ob 4. slovesne litanije v leseni zasilni cerkvi na Homecu, kjer ravno sedaj tvrdka „Boškovec in Dvořak“ popravlja vsled otresa silno poškodovano cerkev ter prezidava zvonik. Novomašniku je kot arhidijakon stregel pri najsvet. daritvi veleč. gospod P. Konštatín Luser, generaldefinitor iz Rima

Kolikor je bilo neugodniše vreme ta dan, bilo je toliko ugodniše drugi dan, dan zl. sv. maše v Radomlju, podružnici kamniški, kjer jo je pel veleč. gosp. Matija Košar, umirovljeni župnik, duhovnik lavantinske škofije, porojen pri sv. Juriju na Ščavnici dne 30. avg. 1823, v mašnika posvečen v Gradu po škofu Zaengerle dne 31. avg. 1846. Bival po svojem odhodu s Štajarskega 8 let na blejski Dobrávi, sedaj pa blizu jednega leta na zgoraj omenjenem mestu.

Slovesnost se je pričela že prejšnji dan. Ob 10. dop. se je zlatomašniku pod vodstvom gosp. učitelja H. Paternost a poklonila šolska mladina ter mu izročila zlatomašni šopek s trobojnimi trakovi. Zvečer pa je bila podoknica, spuščali so rakete, streljali in priterkovali so ne mené se za gosti dež. Drugi dan smo opazili tudi mnogo zastav in mlajev na kraju te redke slavnosti.

Slovesnost, za 10. uro odloženo, so prišli poveličat iz Ljubljane mil. g. stolni prošt in že tri leta zlatomašnik Dr. L. Klofutar kot zastopnik knezoškof. ordinarijata, iz Kamnika velečastni g. častni kanonik in dekan J. Oblak, s Štajarske brat zlatomašnikov

*) Naj omenim tu še nekaj, kar sicer ne pripada k stvari, vendar pa kaže, v kakšne izvanredne slučajnosti in iznenadenja človek včasih čisto nepričakovano pride. Ko sem se visokorodni gospej Altmanovi predstavil kot ta in ta, zavpraša me naglo: „Ali ste bili morebiti z viteško rodbino Levičnikovo na Dunaji kaj v sorodstvu?“ — „Dá, premilostna!“ odgovorim jej; — „Glasper Levičnik, vitez Glomberg, in moj pokojni oče sta bila bratranca, — sin Hlenrik, vitez Levičnik, znani nemški pesnik, in moja malenkost sva si bila torej sorodna v tretjem kolenu.“ — „Kaj mi poveste?“ odverne začudeno gospa, ter nadaljuje: „Glejte, Hlenrik in jaz sva si bila dobro znana že kot otroka, in meni so bili znani tudi prvi plodi njegove pesniške nadarjenosti.“ — Govorila sva z gospo še več o razmerah imenovane plemenite rodbine, ki je pa menda že vsa izumrla! Pis.

vč. g. Jakob Košar, umirovljeni župnik na Selnici pri Mariboru in vč. g. Janez Košar, župnik v Galiciji pri Celju, iz Gorij pa prijatelj zlatomašnikov in dež. poslanec, župnik J. Ažman in še več drugih prijateljev zlatomašnikov od blizu in od daleč. Povabljen je bila v cerkev in na obed tudi večina domačinov spadajočih pod ta Tomeljski zvon. Razvrstil se je dolg in veličasten sprevod iz okusno popravljenega župnišča v krasno ozaljšano cerkev; vmes sta deklici iz Kolovškega grada nesli zlatomašnikov častni venec. Cerkveni govornik je, omenivši nekoliko življenje zlatomašnikovo, ki je bil nekaj let tudi vojaški duhovnik ter bival nekaj let v papeževi deželi, obilno zbrani množici prav poljudno pojasnoval, kaj duhovnika povišuje in kaj ga ponižuje, ter slednjič voščil zlatomašniku, naj bi ga milost Najvišjega še dolgo podpirala in ohranjevala, da bi mogel še mnogo delati v dušni blagor udanih ovčic Zlatomašnik je stopal in pel kaj čvrsto.

Posebno znamenito pri tej slovesnosti je, da sta dijakona bila poprej omenjena oba gospoda s Štajarskega, ki sta pred 50 leti takratnemu novomašniku ministrirala. Sedaj so bili trije posvečeni Košarji pri oltarju. Zgodovinarji sodijo, da so bili Košarji nekdanji plemenitaši. Med obedom je došlo več telegrafičnih in pismenih častitk s Kranjskega in Štajarskega, pa tudi zbrana duhovščina je odposlala udanostno berzovanko ljubljanskemu višjemu pastirju. Gospodu zlatomašniku na mnoga leta!

V. B.

Razgled po svetu.

Terst. Pastirski list novega terzaškega škofa je poln ognja in svetega navdušenja za Boga, Cerkev in izveličanje duš. Primerno današnjim razmeram, ko se pobija škofovska oblast, je to, da se ta temeljito dokazuje s sv. pismom in izreki sv. očetov. Pastirski list govori tudi nasprotno o težkih dolžnostih škofov in odgovornosti pred Bogom. Novi škof pravijo da se hočejo v svoji službi proti mečem teme bojevati pod zastavo sv. križa; pobijajo sovraštvo med narodnostmi ter konečno sebe in vso škofijo priporočajo varstvu Marijinemu. List je vreden, da se bere; razumljiv je tudi.

Francija. Šolski bratje in sestre še vedno preganjajo iz šol, da se naredi prostor za brezverske učitelje in učiteljice. V kakošnjem duhu so te izgojene, nam priča nastopno dejstvo. V Fontenu je višja pripravnica za učiteljice, katero je vodil luteranski pridigar Pocart in kateri je sedaj kot naslednika zopet dobil sebi enakega pridigarja Steeya. Oba sta nadzornika ljudskih državnih šol in znana kot očitna bogotajca. Oba sta izdala tudi več spisov, v katerih tajita Kristusovo Božjo natoro in napadata sveto Cerkev ter njene naprave. — Da v tem duhu tudi izgojajeta bodoče učiteljice je pač umevno. — Naš „Učiteljski tovariš“ bi bil skoraj gotovo tudi zadovoljen, ko bi pri nas imeli take nadzornike in šolske voditelje, kajti potem bi po njegovi želji iz naših šol prav kmalu izginil verski poduk.

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec kimovec (september) 1896.

(Spis poterjen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen:

Duhovne vaje.

Eksercicije ali duhovne vaje imenuje sv. Ignacij vsak način izpraševanja vesti, premišljevanja, ustne in notranje molitve in drugih duhovnih del. Kajti, kakor so telesne vaje tekanje, sprehajanje in potovanje, tako imenujemo duhovne vaje vsak način, s katerim se duša pripravi in omogoči, da odverne od sebe vsako neredno nagnenje, in storivši to, išče in najde voljo Božjo, da svoje življenje vpravna duši v zveličanje: vsako delo, ki se peča z nadnaravnimi stvarmi, pred vsem torej tudi s poslušanjem besede Božje in s prejemanjem sv. zakramentov. To je gojila sv. Cerkev že od nekdanj in bode gojila z večjo ali manjšo gorečnostjo, kakor bodo razmere zahtevale; nikoli ne bodo duhovne vaje popolnoma umerle, ker Kristus vedno živi v svoji Cerkvi, in bode zato tudi ona živela v Njem.

Kaj so torej duhovne vaje, namreč eksercicije sv. Ignacija, kakor smo njih gorečo gojitev že večkrat priporočili splošni molitvi „Daničinih“ bralcev in udov molitvenega apostoljstva? Te duhovne vaje, mislimo namreč eksercicije v obilnejši meri, katerim izključno se posveti več dni, o katerih se opusté vsa druga opravila, — obstoje v tem, da se odtegneš v samoto ter se prost navadnih opravil in skerbij pečaš le z Bogom in z izveličanjem duše, vpravnaš svoje duhovne vaje po gotovem načrtu in se ravnaš po določenih predpisih, da svoj namen gotoveje dosežeš.

Namen eksercicij, kakor duhovnega življenja sploh, je izveličanje duše; v prvi versti imajo namen eksercicije, pravi sv. Ignacij, „da človek premaga samega sebe in svoje življenje tako vredi, da ga nobeno neredno nagnenje ne premaga“, ki bi ga namreč utegnili odverniti od pravega pota, ki pelje do konečnega namena, ali ga zadrževati.

Take nenavadne vaje so poleg navadnih od časa do časa koristne in tudi potrebne. Življenje kristjanov je sterma pot in združena z mnogimi težkočami; res, težko je, da se ne preneha v gorečnosti in se ne uda nekaki utrujenosti ali bolje — lenivosti; vsakoverstne ovire mu nasprotujejo, katerih ne more odstraniti takoj s serčnostjo in odločnostjo, in naposled že ne more več dalje. Gre sicer še k spovedi in prejema sv. Obhajilo in tudi še opravlja vsakdanje vaje kerščanskega življenja, toda sadu njegovega življenja ni več videti. Čas je, da se poslužimo kakega izvanrednega sredstva; in to sredstvo so eksercicije.

Kakor ima Cerkev svoje svetnike za izredne darove Božje, tako se časti tudi prav posebno sv. Ignacij kot mož previdnosti, katerega je Gospod v žalostnih časih obudil mnogim v izveličanje. Naj boljši pomoček pa, s katerim je nebo Ignacija obdarovalo, bile so njegove duhovne vaje; iz njih izvira popolnost njegove lastne svetosti, iz njih duh reda, katerega je vstanovil, namreč družba Jezusova; z njimi je svetnik osebno rešil nešteto ljudij in jih privedel do najvišje popolnosti — posameznike, kakor

cele družbe, mlade in stare, uboge in bogate, nizke in visoke, glavarje in načelnike družbe človeške, od katerih vpliva in izgleda je bilo odvisno izveličanje ali pogubljenje tisočev in stotisočev. „Ta knjižica“, pravi že sv. Francišek Asiški o eksercijah, „je več duš rešila, kakor je čerk v nji.“

Sv. Ignacij stavi duhovnim vajam namen pre-maganje samega sebe, red vsega življenja po zakonih razuma in vere; našel je rod, ki je bil še zelo veren, terden v serci in goreč v molitvi, ki pa strastij ni berzdal v jednaki meri in volje Božje, katero je poznal in ponižno pripoznal, in spolnoval z dostojno gorečnostjo. No, s praktičnim, krščanstvom, z življenjem po veri, je dandanašnji veliko boljše, in zato so eksercije zelo času primerne ter najvplivnejše sredstvo Božje milosti za zboljšanje nravnosti, kakor pravi Janez avilski.

Kako daleč so pa naši časi za dnevi sv. Ignacija, kar se tiče čistosti, trdnosti in globokosti vere in življenja molitve; mnogokrat so molitev kar naravnost opustili in izgubili vsako razumevanje za njen veliki pomen. Tu so na mestu eksercije kot molitvene vaje, kot šola molitve in pobožnega pre-mišljevanja.

Drugo zlo našega časa kot posledica nekake „prenaobraženosti“ je splošna plitvost in površnost. Eksercije priporočajo resnobo in uglobljenost in dajejo, po besedah Ludovika grenadskega, teologijo, višjo kakor óno vseh doktorjev svetá.

Mi živimo v času hlastnosti in vznemirjenja, zmešnjav in prevar; eksercije so šola miru in pre-mišljenosti, rednega, treznega stremljenja po poslednjem smotru, po jedinem potrebnem, čigar vspeh je zagotovljen v kerščanskem upanju.

Torej na eksercije! Naprej duhovniki, kot vodniki. „To sredstvo — eksercije — če se jih na pravi način poslužuje, je morda najvplivnejše za prebujenje in utrjenje duhá med kleriki“ — pravi Leon XIII. v svojem pismu na ogerske škofo od dné 28. maja 1896. Ali tudi lajki naj ne zaostanejo, kajti posebnost našega časa je, da se razširjajo zla in revščina med ljudstvom in pojedinci, in da si morajo ti pojedinci pomagati sami in da se morajo bolj kot kedaj prej sami voditi in vladati. Hvala Bogu, dela se pridno; samostani in drugi zavodi se odpirajo, da vsprejmo one, ki se zatekajo v samoto eksercij; v ta namen ustanovljajo tudi posebne hiše za eksercije; najvažnejši seveda so vodniki eksercij in zato veljajo zopet besede: Prosite gospoda žetve, da pošlje delavcev k svoji žetvi!

Glavni namen za mesec vinotok:

Pobožnost sv. rodnega venca.

b) Posabni nameni:

26.) **Sv. Nil.** Razsvitljenje predstojnikov, ki so v težavnem položaju. Posebno varstvo novim nadpastirjem. Predstojniki društev. —

27.) **Sa. Kozma in Danjan.** Zveza Tirolske s pres. Sercem Jezusovim. Družba Jezusova. Zdravniki in bolnišnice. Omejitev pogostega pohajanja v gostilne in na plesišča.

28.) **Sv. Venceslav.** Česko in Moravsko. Vesela udanost do pravega poklica. Kerščanska organizacija delavcev.

29.) **Sv. nadangelj Mihael.** Propad prostozidarstva. Pospeševalci molitvenega apostolstva. Voditelji kat. ljudstva.

30.) **Sv. Hiljeronim.** Boj za sv. pismo. Ponizanje Bogu sovražne napačne znanosti. Redovni višji in njih občine. Vse poslane, pa še ne uslišane zadeve. Udje molitv. apostolstva in bratovščine presv. Serca, ki so umerli meseca kimovca, in ki bodo meseca vinotoka umerli.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priporočje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Mohorja in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešeštvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. V bratovsko molitev se priporoča neka oseba, da bi spremenila stan po Božji volji. — Za dober izid pri neki kupčiji. — Nek duhovnik na čast N. lj. G. presv. Serca za ljubo zdravje, če je Božja volja, »da bi mogel še dalje delovati v vinogradu Gospodovem ter vernikom deliti kruh življenja«. — Skerbna sestra zopet priporoča svoji dve sestri goreči molitvi na čast presvetemu Sercu, da bi se spreobrnili ter ne dajali toliko pohujšanja. — Trije sosedje, da bi ponehali med njimi smertno sovražstvo.

Listek za raznoterosti.

Ljubljana. Prihodnji četrtek, 1. oktobra bode v uršulinski cerkvi ob 5ih zjutraj slovenska pridiga in sv. maša pred izpostavljenim presv. Rešnjim Telesom za ude bratovščine „vednega češčenja presv. Rešnj. Telesa“. Med sv. mašo je skupno sv. obhajilo za ude. Tudi ob 4ih zjutraj je sv. maša za žive in umerle ude bratovščine.

Prezentovan je za župnijo Železnike č. gospod Anton Korbič, župnik v Vavti Vasi.

Osebné vesti. Premeščen je iz Ljubljane v Gradec P. Herman Ache S. I.; v Ljubljano pa pride mesto njega iz Inomosta P. Emil Volbert.

Duhovnih vaj v cerkvi Jezusovega presv. Serca se ženski spol vdeležuje mnogoštevilno. Pričele so se pretečeni ponedeljek ob pol 7. uri zvečer in končale v petek zjutraj s skupnim sv. obhajilom. Milost Božja ob takih prilikah močno deluje; gospodje lazaristi, znani po svoji gorečnosti za izveličanje duš, vse store, in ženske imajo gotovo najboljšo voljo — zato pričakujemo temeljitega notranjega prenovljenja, obilno dobro opravljenih spoved, sploh veliko sadu.

Dobrotni darovi.

Za monsign. Jeranovo dijaško mizo: Č. g. I. Molj, župnik v Stranjah, 3 gld. — Č. g. Al. Puc, župnik v Hrenovicah, 5 gld. — Po preč. g. Matiji Erjavcu, dekanu v Vipavi, 25 gld. — Družba Jeranovih častilcev pri odkritju spominske plošče v Javorjah 21 gld. 70 kr.

Za monsign. Jeranov spominek: Gosp. Fr. Mekinec, kaplan v Št. Vidu nad Ljubljano 5 gld.

Za sv. Detinstvo: Ign. Medved 1 gld. — Cast. g. M. Malenšek, župnik pri sv. Petru v Ljubljani 90 gld 44 kr. — Katar. Staman iz Preske 9 gld. 56 kr.

Za kruhe sv. Antona: Leopoldina Strucelj 50 kr. »v zahvalo za srečen izid v neki zadevi.«

Za Marijino afrikanško bratovščino: Marija Prestor iz Smlednika 1 gld. — Marija Rak iz Smlednika 1 gld.